

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **80777** (13) **U**
(51) МПК
C08K 5/42 (2006.01)

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: **u 2012 14694**
(22) Дата подання заявки: **21.12.2012**
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: **10.06.2013**
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: **10.06.2013, Бюл.№ 11**

(72) Винахідник(и):
Маслош Володимир Зіновійович (UA),
Попов Анатолій Федорович (UA),
Алексєєва Наталія Миколаївна (UA),
Маслош Ольга Володимирівна (UA),
Бурлуцька Єлизавета Вікторівна (UA)
(73) Власник(и):
Маслош Володимир Зіновійович,
вул. Пушкіна, 6/52, м. Рубіжне, Луганська обл., 93010 (UA),
Попов Анатолій Федорович,
вул. Богдана Хмельницького, 69, кв. 67, м. Донецьк, 83087 (UA),
Алексєєва Наталія Миколаївна,
вул. Совхозна, 6, с. Панченкове, Свердловський р-н, Луганська обл., 94862 (UA),
Маслош Ольга Володимирівна,
пров. Заводський, 9/3, м. Рубіжне, Луганська обл., 93010 (UA),
Бурлуцька Єлизавета Вікторівна,
вул. Студентська, 24/5, м. Рубіжне, Луганська обл., 93009 (UA)

(54) СПОСІБ ОТРИМАННЯ ДІОКСИПРОПАНСУЛЬФОКИСЛОТИ

(57) Реферат:

Спосіб отримання діоксипропансульфокислоти шляхом взаємодії епіхлоргідрину і сульфату натрію. Процес проводять спочатку при температурі 30 °С протягом години, а потім при температурі 95-100 °С, 30 хвилин при мольному співвідношенні компонентів 1:1, 1:1,1, 1:1,3, з наступною азеотропною сушкою отриманого продукту і виділенням готового продукту відомим засобом.

UA 80777 U

Корисна модель належить до способу отримання діоксипропансульфоїкислоти, яка може знайти застосування як мономер в процесі поліконденсації при отриманні водорозчинних поліефірних смол.

В літературі описана пропанхлоргідринсульфоїкислота, яка використовується для синтезу водорозчинних поліефірних олігомерів. Введення сульфогрупи в аліфатичні сполуки досягається при взаємодії аліфатичних окисів з солями сірчистої кислоти. Так при взаємодії епіхлоргідрину з сірчистокислим натрієм утворюється 1,3-пропан-хлоргідрин-2-сульфоїкислота (Мякухіна В.Т., - дисертація на здобуття вченого ступеня кандидата технічних наук. - Дніпропетровськ, 1981 рік).

Реакційну масу, що містить епіхлоргідрин і водний розчин бісульфіту натрію нагрівають до температури 95-100° С, витримують 1 годину, упарюють, охолоджують і фільтрують. Отримують 1,3-пропанхлоргідрин-2-сульфоїкислоту з виходом до 70 %.

З літературних даних відомо також отримання 1,2-хлоргідринсульфоїкислоти шляхом взаємодії епіхлоргідрину з сульфітом натрію в аналогічних умовах і з надлишком сульфіту натрію (Pat. 1075596 (BRD). Salts of 3-halo-2-hydroxypropanesulphonic acids (G.Blumenfeld). Publ. in C A., 1961. - V. 55, 10316 g).

Недоліком відомих мономерів процесу поліконденсації для отримання водорозчинних поліефірних олігомерів є наявність в їх структурі атому галоїду, що вимагає при синтезі олігомерів застосування лужних агентів для нейтралізації хлористого водню, що виділяється в процесі поліконденсації.

Задачею корисної моделі є розробка способу отримання діоксипропансульфоїкислоти як можливого сомомеру при синтезі водорозчинних смол. Літературні данні по способу отримання діоксипропансульфоїкислоти відсутні.

Поставлена задача вирішується тим, що епіхлоргідрин обробляють сульфітом натрію з початку при 30 °С, а потім при 95-100 °С і продукт реакції виділяють методом азеотропної сушки. Процес отримання діоксипропансульфоїкислоти проходить в дві стадії. На першій стадії при температурі 30 °С утворюється пропанхлоргідринсульфоїкислота і виділяється гідроксид натрію, який на другій стадії при температурі 95-100 °С витрачається на гідроліз атому хлору пропанхлоргідринсульфоїкислоти.

Для кращого розуміння корисної моделі приводяться наступні приклади:

Приклад 1:

В тригорлу колбу, забезпеченою мішалкою, термометром і зворотнім холодильником при мольному співвідношенні 1:1 завантажують 15,34 г епіхлоргідрину, 16 г сульфіту натрію та 61 мл води. Витримку процесу вели одну годину при температурі 30 °С, потім після витримки в реакційну масу додавали 74 мл бензолу, після чого температуру піднімали до 100 °С і проводили азеотропну сушку. Після реакції розчин, що утворився, упарювали, охолоджували до температури 20 °С і відфільтровували. Відсотковий зміст лугу складав 0,003 %. Вихід осаду 25,84 г. Точка краплі падіння встановлювала 300 °С.

Приклад 2:

В тригорлу колбу, забезпеченою мішалкою, термометром і зворотнім холодильником при мольному співвідношенні 1:1,1 завантажують 15,34 г епіхлоргідрину, 18 г сульфіту натрію та 67 мл води. Витримку процесу вели одну годину при температурі 30 °С, потім після витримки в реакційну масу додавали 80 мл бензолу, після чого температуру піднімали до 100 °С і проводили азеотропну сушку. Після реакції розчин, що утворився, упарювали, охолоджували до температури 20 °С і відфільтровували. Відсотковий зміст лугу складав 0,002 %. Вихід осаду 28,12 г. Точка краплі падіння встановлювала 320 °С.

Приклад 3:

В тригорлу колбу, забезпеченою мішалкою, термометром і зворотнім холодильником при мольному співвідношенні 1:1,3 завантажують 15,34 г епіхлоргідрину, 22 г сульфіту натрію та 80 мл води. Витримку процесу вели одну годину при температурі 30 °С, потім після витримки в реакційну масу додавали 93 мл бензолу, після чого температуру піднімали до 100 С і проводили азеотропну сушку. Після реакції розчин, що утворився, упарювали, охолоджували до температури 20 °С і відфільтровували. Відсотковий зміст лугу складав 0,001 %. Вихід осаду 32,13 г. Точка краплі падіння встановлювала 390 °С.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

- 5 Спосіб отримання діоксипропансульфо кислоти шляхом взаємодії епіхлоргідрину і сульфату натрію, який **відрізняється** тим, що процес проводять спочатку при температурі 30 °С протягом години, а потім при температурі 95-100 °С, 30 хвилин при мольному співвідношенні компонентів 1:1, 1:1,1, 1:1,3, з наступною азеотропною сушкою отриманого продукту і виділенням готового продукту відомим засобом.

Комп'ютерна верстка Л. Ціхановська

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601